

תכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי מועצה אזורית גולן וקצרין לשנים 2022-2025 - תיקון החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, על מנת להגביר את הישימות של התכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי מ.א גולן וקצרין ואת העמידה ביעדיה באמצעות חיזוק, עדכון וטיוב כלי הסיוע בתכנית זאת בין היתר נוכח השפעות מלחמת חרבות ברזל על אזור רמת הגולן, לתקן את החלטת ממשלה 864 מיום 26.12.2021 שעניינה "תכנית לצמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן וקצרין לשנים 2022-2025", כפי שתוקנה בהחלטות ממשלה מס' 1274 מיום 14.01.2024 ומס' 2105 מיום 04.08.2024, כדלקמן:

1. להוסיף סעיף א(1א) כדלקמן: "להנחות את משרד הבינוי והשיכון לקדם הסכם גג או הסכם פיתוח בקצרין בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל ולפי כל דין".
2. לתקן את סעיף א(7)(ו) באופן הבא:
 - א. למחוק את המילים "ויציאה לשיווק רובע 13".
 - ב. בכל מקום בסעיף במקום המילים "2022-2025" יבוא המילים "2022-2026".
 - ג. במקום המילים "50 מלש"ח" יבואו המילים "54 מלש"ח" וכן במקום המילים "25 מלש"ח" יבואו המילים "29 מלש"ח".
3. בסעיף א(9) במקום המילים "2022-2024" יבואו המילים "2022-2026", וכן במקום המילים "3 מלש"ח" יבואו המילים "5 מלש"ח", כך שבכל אחת מהשנים יוקצו 1 מלש"ח.
4. לתקן את סעיף א(10) באופן הבא:
 - א. למחוק את הטבלה התקציבית בסעיף ובמקומה תבוא הטבלה כדלקמן:

2025	2024	2023	2022	2021	
6	6	6	11	2	שוטף
				4	פיתוח
1	1	1	1		מנהלת קליטה דמוגרפית
			1		טיפול בשטחים ציבוריים לקראת קליטת תושבים
7	7	7	13	6	סה"כ

- ב. במקום המילים "התקציב מותנה בעמידה לכל הפחות בתחזית גידול האוכלוסייה הבאה ע"פ נתוני מרשם האוכלוסייה" יבוא: "התקציב מותנה בעמידה לכל הפחות במספר יחידות הדיור המצטבר שישווקו בקצרין בין השנים 2021-2025". יובהר כי תיקון זה ממועד קבלת ההחלטה ואילך ולא משנה ממימוש סעיפי התכנית הדמוגרפית כפי שהיה עד כה.
- ג. למחוק את טבלת "מספר התושבים", ובמקומה תבוא הטבלה כדלקמן:

2025	2024	2023	2022	2021	
2,000	1,500	1,000	500	0	מספר שיווקים מצטבר

- ד. למחוק את המילים: "ככל שקליטת התושבים על פי נתוני רשות האוכלוסין לא תתממש בהתאם לתחזית, התקציב יותאם לגידול בפועל", ובמקומם יבואו המילים "ככל שמספר השיווקים לא יתממש בהתאם לטבלה כאמור, התקציב יותאם למספר השיווקים בפועל".
- ה. למחוק את המילים "לצורך יישום הסעיף יעביר משרד האוצר תקציב ייעודי בסך 31 מלש"ח על פי הפריסה המוצגת לעיל ובכפוף לעמידה בתחזיות האוכלוסייה", ובמקומם יבואו המילים "לצורך יישום הסעיף יוקצו למשרד הפנים 40 מלש"ח בשנים 2021-2025 והכל על פי הפריסה המוצגת לעיל ובכפוף לעמידה ביעדי השיווק". הקצאת התקציב תהיה בהתאם לתקציבים בסעיף 14 להחלטה זו.
5. להוסיף סעיף א(11א) כדלקמן: "להנחות את משרד הפנים, לגבש בשיתוף הרשות המקומית תכנית לפיתוח המבנה הארגוני של מ.א. גולן לצורך עמידה ביעדי החלטת הממשלה. לצורך כך יוקצו למשרד הפנים 5 מיליון ש"ח בשנת 2025".
6. להוסיף סעיף א(34א) כדלקמן: "להנחות את משרד האנרגיה והתשתיות להקצות מתקציבו לרשויות ההחלטה 4 מלש"ח בשנת 2025, בחלוקה שווה בין שתי הרשויות, לצורך הקמת מיזמי אנרגיה מקיימת בנכסי הרשויות והיישובים כגון: התייעלות באנרגיה, ניהול אנרגיה, קירוי סולארי, אגירה, תחבורה חשמלית, וכן לצורך מיזמים אשר יאיצו מעבר לאנרגיה מקיימת במגזר הביתי ובמגזר העסקי ביישובי ההחלטה. וכן קידום מיזמים חדשניים בתחומים המפורטים לעיל. התקציב יועבר לרשויות ההחלטה בהתאם לתנאים מקצועיים שייקבעו על ידי משרד האנרגיה והתשתיות".
7. להוסיף סעיף א(53א) כדלקמן: "כפר סטודנטים - להנחות את משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי להקצות סך של 4 מלש"ח למועצה האזורית גולן בשנת 2025 לטובת תכנון, פיתוח, ביצוע, הצטיידות והקמת כפר סטודנטים בתחום המועצה. לצורך כך יוקצו למשרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי 4 מיליון ש"ח בשנת 2025".
8. להוסיף לסעיף א(57) את המשפט הבא: "כמו כן, משרד החינוך יקצה 0.5 מלש"ח מתקציבו בכל אחת מהשנים 2025-2026, מעבר לתקציב המוקצה בסעיף זה עבור פעילויות ויוזמות פדגוגיות-חינוכיות".
9. להוסיף לסעיף א(58) את המשפט הבא: "כמו כן, משרד החינוך יקצה מתקציבו 1.2 מלש"ח בכל אחת מהשנים 2025-2026, מעבר לתקציב המוקצה בסעיף זה לטובת מיזמים חינוכיים".
10. להוסיף סעיף א(63א) כדלקמן: "בהמשך לסעיף 63 כאמור, להנחות את המשרד להגנת הסביבה לפנות להנהלת הקרן לשמירת הניקיון (להלן: הקרן) בבקשה, כי תבחן, בכפוף לחוק שמירת הניקיון, תשמ"ד-1984 והתקנות שעל פיו, להקצות למועצה האזורית גולן סכום של עד 2.4 מלש"ח בשנת 2025 עבור הכנת תוכניות מפורטות להקמת מתקן מיון ולהקמת מתקן טיפול בפסולת בתחומי המועצה אשר ייתן מענה לאזור נפת הגולן כולו ולכלל היישובים נשוא ההחלטה, והכל בהתאם לעקרונות שנקבעו בקול קורא 14719/22 לתמיכה בתכנון סטטוטורי להקמת מתקנים לטיפול בפסולת עירונית פריקה ביולוגית, מתקני מיון לפסולת עירונית ומתקני השבה לאנרגיה, למעט לעניין שיעור התמיכה, ובהתאם להחלטת הקרן ובתנאים שייקבעו על ידה. יודגש כי הסכום האמור יבוא בנוסף לאמור בסעיף 63".
11. להוסיף סעיף א(67א) כדלקמן: "להנחות את המשרד להגנת הסביבה להקצות מתקציבו 3 מלש"ח בשנת 2025, לצורך שיקום השטחים הפתוחים שנפגעו באירועי מלחמת חרבות ברזל בתחומי קצרין ובמועצה אזורית גולן בהתאם לאמות מידה ולתנאים שיקבע המשרד להגנת הסביבה".
12. בסעיף א(74א) במקום "3 מלש"ח" יבוא "5 מלש"ח" ובמקום המילים "2022-2024" יבוא "2022-2026", כך שגם בשנים 2025 ו-2026 יוקצו 1 מלש"ח כל שנה.
13. להוסיף סעיף א(74ו) כדלקמן: להנחות את משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי לסייע לרשויות ההחלטה לביצוע תכנון, שיפוף, שדרוג, השלמת בינוי, הצטיידות ותשתיות הקשורות במבני ציבור קיימים. לצורך כך יקצה משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי מתקציבו סך של 2 מלש"ח בכל אחת מהשנים 2025-2026. הפעילות האמורה תעשה בהתאם למבחן תמיכה שיפרסם משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי.

14. בהתאם לסעיף 40 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לצורך מימון החלטה זו יוקצו סך של 4 מיליון ש"ח בשנת 2024, 26.7 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-5.7 מיליון ש"ח בשנת 2026, כל זאת בהתאם לחלוקה הבאה:

א. מתקציב משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי יוקצו סך של 1 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-1 מיליון ש"ח בשנת 2026 לצורך מימון סעיף 3 להחלטה זו, וכן סך של 1 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-1 מיליון ש"ח בשנת 2026 לצורך מימון סעיף 12 להחלטה זו, וכן סך של 2 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-2 מיליון ש"ח בשנת 2026 לצורך מימון סעיף 13 להחלטה זו.

ב. מתקציב משרד הפנים יוקצו סך של 4 מלש"ח בשנת 2024 ו-5 מיליון ש"ח בשנת 2025 לצורך מימון סעיף 4 להחלטה זו.

ג. מתקציב משרד החינוך יוקצו סך של 0.5 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-0.5 מיליון ש"ח בשנת 2026 לצורך מימון סעיף 8 להחלטה זו, וכן סך של 1.2 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-1.2 מיליון ש"ח בשנת 2026 לצורך מימון סעיף 9 להחלטה זו.

ד. מתקציב המשרד להגנת הסביבה יוקצו סך של 3 מיליון ש"ח בשנת 2025 לצורך מימון סעיף 11 להחלטה זו.
ה. מתקציב משרד האנרגיה והתשתיות יוקצו סך של 4 מיליון ש"ח בשנת 2025 לצורך מימון סעיף 6 להחלטה זו.

ו. מהתקציב אשר יועד לסיוע לרשויות מקומיות יוקצו סך של 4 מיליון ש"ח בשנת 2024 להגדלת הסכום המיועד להסכמים קואליציוניים על פי החלטת ממשלה מס' 1306 מיום 14 בינואר 2024, שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנת הכספים 2024 ותיקון החלטות ממשלה" (להלן – החלטה 1306) לצורך מימון סעיף 2 להחלטה זו.

ז. מהתקציב אשר יועד להארכת החלטת ממשלה מס' 1383(א) מיום 4 בפברואר 2024, שעניינה "תוכנית ממשלתית לתמרוץ והאצה של ענף הנדל"ן והבנייה למגורים ותיקון החלטות ממשלה" (להלן – החלטה 1383) ולצעדי מדיניות בענף הנדל"ן בשנת 2025, יוקצו סך של 5 מיליון ש"ח להגדלת הסכום המיועד שעניינה "הקצאת תקציבים עבור יישום הסכמים קואליציוניים והחלטות נוספות בשנת 2025" (להלן – החלטה 2328) לצורך מימון סעיף 5 להחלטה זו.

ח. מהתקציב אשר יועד ליישום הסכמים קואליציוניים לשנת 2025 בהתאם להחלטה 2328, יוקצו סך של 5 מיליון ש"ח לצורך מימון סעיף 5 להחלטה זו, וכן סך של 4 מיליון ש"ח לצורך מימון סעיף 7 להחלטה זו.

15. בהתאם לאמור בסעיפים 14(ז) ו-14(ח) להחלטה זו, לתקן את החלטה 2328 כך:

א. לתקן את סעיף 1 להחלטה 2328 כך שבמקום "5,006 מיליון ש"ח" יבוא "5,011 מיליון ש"ח".
ב. לייעד סכום של 5 מיליון ש"ח מתוך הסכומים האמורים בסעיף 1 להחלטה 2328 למשרד הפנים עבור תכנית פיתוח ארגוני במועצה האזורית גולן, וסכום של 4 מיליון ש"ח מתוך הסכומים האמורים בסעיף 1 להחלטה 2328 למשרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי עבור הקמת כפר סטודנטים בשובי רמת הגולן בהתאם למפורט להלן:

משרד	מספר תכנית	שם תכנית	סכום בשנת 2025 (אלפי ש"ח)	פירוט
פנים	181104	מענקי פיתוח	5,000	תכנית פיתוח ארגוני במועצה האזורית גולן

הקמת כפר סטודנטים בישובי רמת הגולן	4,000	פיתוח הנגב והגליל	046303	הנגב, הגליל והחוסן הלאומי
---------------------------------------	-------	-------------------------	--------	------------------------------------

16. בהתאם לאמור בסעיף 14(ו) להחלטה זו, לתקן את החלטה 1306 כך:
- א. לתקן את סעיף א להחלטה 1306 כך שבמקום "5,743 מיליון ש"ח" יבוא "5,747 מיליון ש"ח".
- ב. להוסיף לטבלה בסעיף ה להחלטה 1306 את ההקצאה שלהלן:

מישרד	מספר תכנית	שם תכנית	סכום בשנת 2024 (אלפי ש"ח)	פירוט
שיכון	701002	בניה חדשה	4,000	שיקום מבנים ותשתיות במרקם הותיק

17. תנאי ליישום סעיפים 2, 5 ו-7 להחלטה אשר מקורם בכספים קואליציוניים הוא קבלת חוות דעת מקצועית ומשפטית של המשרדים בהתאם להנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1801 ביחס לכל רכיבי החלטה זו לרבות בעניין פירוט ההוראות הכלולות בה לצורך הקצאת הסכומים. יובהר כי אין באזכורם של הגופים בהחלטה זו כדי לחייב את ההקצאות אשר כפופות לבדיקות מקצועיות ומשפטיות בהתאם להנחיה כאמור. בהתאם לכך, העברת הסכום המפורט בהחלטה זו תותנה בבדיקה מקצועית של המשרדים ובחוות דעת משפטית של היועצים המשפטיים של המשרדים.

יובהר כי תקציבים אלו ייעודו לתקנות המקבילות לתקנות קיימות בחוק התקציב לשנת 2025 בהתאמות הנדרשות הנובעות משינויים במבנה התקציב, וכי ככלל לא ייפתחו תקנות חדשות לשם תקצובם ובכפוף לשני אלה:

- א. הביצוע מהתקציב ייעשה בהתאם לנהלים המקובלים ובכפוף לכל דין.
- ב. תקציב אשר ימצא כי מממן פעילות או סוג פעילות הממומנים כבר על ידי אותו משרד או משרד אחר, יצורף למרכיב תכנית הפעולה קיימת באותו עניין ויבוצע באותו אופן למניעת כפל מקורות מימון.
18. ככל שסכומים שיוקצו לטובת יישום הסכמים קואליציוניים והסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית, אשר יוקצו מכוח החלטה 1306 או מכוח החלטה 2328, יופחתו באופן רוחבי במסגרת תיקונים להחלטה 1306 או להחלטה 2328 בהתאמה, יופחת גם הסכומים שיוקצו מתוקף החלטה זו הנוגעים בהחלטה 1306 או בהחלטה 2328 לפי העניין, בשיעור זהה, כך שסך הסכומים שיוקצו לטובת יישום הסכמים קואליציוניים בשנת 2025 לא יעלו על הסכומים האמורים בסעיף 1 להחלטה 2328, וסך הסכומים שיוקצו לטובת יישום הסכמים קואליציוניים בשנת 2024 לא יעלו על הסכומים האמורים בסעיף א להחלטה 1306.

עדיפות לאומית

החלטה זו מבוססת על השיקולים והנימוקים שביסוד החלטה 864, לפי פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – החוק) שעניינו עדיפות לאומית.

יחד עם זאת, יצויין כי מאז ההחלטה פורסם מדד פריפריאליות עדכני של הלמ"ס לשנת 2020. בהתאם למדד זה מידת הפריפריאליות של הנפה אף גדלה ביחס לנתונים שעליהם נסמך פרק העדיפות הלאומית של החלטה 864.

בהחלטה 864 צויין כי "ציונה של נפת גולן בשקלול זה הוא הנמוך ביותר ועומד על 2.03 לפי ממוצע מדד הפריפריאליות של הרשויות המקומיות הנמצאות בשטחה. יצוין כי כל היישובים בנפת הגולן מדורגים גם הם באשכול 2 של מדד הפריפריאליות, למעט הקיבוץ מבוא חמה, המדורג באשכול 3".
כעת, על פי נתוני הלמ"ס, כל היישובים בנפת גולן נכללים באשכול פריפריאלי 1 ובהתאם דירוגה של נפת גולן בשקלול היום הוא 1 שהוא הנמוך ביותר מבין הנפות.

בנוסף, מלחמת חרבות ברזל המתנהלת בין היתר מול גורמי הטרור בלבנון ובסוריה המחישו את חשיבות ההתיישבות באזור שכ-61% מיישוביו הינם סמוכי גבול. מיקומו של האזור המחייב את הרשויות בהוצאות מיוחדות להתמודדות עם המצב הביטחוני בתקופות שגרה, התגברו על אחת כמה וכמה בתקופת המלחמה. כך לדוגמא על בסיס הערכות גורמי הביטחון, נוספו קצרין ויישובי מ.א. גולן לתוספת החמישית לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), תשפ"ד- 2023 הנוגעת לאזורים שנפגעו בחודשים ינואר ופברואר 2024 ומרץ ואפריל 2024.

דברי הסבר

רקע כללי

במסגרת החלטת ממשלה 864 הוכרזה המועצה האזורית גולן ויישוביה, המועצה המקומית קצרין ונפת גולן כאזורי עדיפות לאומית וזאת בהתבסס בראש וראשונה על שיקולים של תכנון פריסה האוכלוסייה (סעיף 151(ב)(3) לחוק) ומיקומו הגאוגרפי של האזור או היישוב והמרחק שלו מריכוזי אוכלוסייה וממרכז הארץ (סעיף 151(ב)(4) לחוק). שיקולים נוספים התומכים בהצעה זו אשר יש להם זיקה בנסיבות העניין לשיקולים העיקריים לעיל, הם המצב הביטחוני באזור וביישוב (151(ב)(1) לחוק) וחוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים שבו (סעיף 151(ב)(2) לחוק). בהמשך לכך נקבעה תכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן וקצרין לשנים 2022 – 2025. יצוין כי חלק מכלי הסיוע נקבעו למועצה המקומית קצרין או למועצה האזורית גולן, על פי העניין, לפי מאפייני היישובים והשיקולים המקצועיים הרלוונטיים.

ביום 14.01.2024 התקבלה החלטת ממשלה מס' 1274 בעניין "צמצום ההוצאה התקציבית בשנים 2024 ואילך באמצעות תיקון החלטות ממשלה", שהפחיתה את ישימות החלטה 864 באמצעות קיצוץ של 15% מהתקציב שמוקצה בה החל משנת 2024.

ביום 04.08.2024 התקבלה החלטת ממשלה מס' 2105 שתכליתה תוספת של 9 מלש"ח לטובת הקמת מבנה מעבדות לשם השכרתן לחברות הזנק בקצרין.

נוכח מלחמת חרבות ברזל המתנהלת והקיצוצים המשמעותיים בהחלטה 864, באה הצעה זו מעדכנת ומטייבת את ההחלטה ובתוך כך מאריכה חלק מסעיפי ההחלטה גם לשנת 2026, וזאת כדי להגביר את ישימותה של התכנית ואת היכולת לעמוד ביעדיה.

סעיף א(1) –בהמשך לתנופת הצמיחה בקצרין מוצע לקדם הסכם גג או הסכם פיתוח עבור היישוב בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל.

סעיף א(7)(ו) –הסתיים השיווק ברובע 12 בקצרין והשיווק ברובע 13 צפוי לצאת לדרך בשנת 2025. לצורך המשך יישום הסעיף נדרש להאריך את תוקפו. כמו כן, לבטל את התנאי שמחייב יציאה לשיווק של רובע 13 לצורך הקצאה של 10 מלש"ח כקדם מימון וזאת בהתבסס על שיווק רובע 12 והסכמה מלאה של המועצה לצאת לשיווק של רובע 13 בהקדם ובמטרה לאפשר כבר בשלב זה שימוש בתקציב לשיקום השכונות הוותיקות, בין היתר לאור המצב בעיר בעקבות המלחמה. כמו כן הוחלט על מתן תוספת של 4 מלש"ח נוספים. קדם המימון והתקציב הנוסף יאפשרו לשקם ולפתח את המרחב הציבורי במרקם הוותיק בקצרין ובכך להפוך אותה לאטרקטיבית יותר בעיני היזמים והרוכשים הפוטנציאליים שיראו תוצאות בשטח.

סעיף א(9) –הסעיף מתבצע בהתאם להחלטת הממשלה וקיים צורך להמשיך את התקצוב בסך 1 מלש"ח לטובת שיווק שיווק אורבני וחיזוק תדמית היישוב גם בשנים 2025-2026, וזאת בין היתר נוכח השלכות מלחמת חרבות ברזל על קצרין.

סעיף א(10) –קצרין נמצאת בתנופת בנייה שצפויה להשפיע על התנהלות והוצאות הרשות המקומית. אנו צופים כי לאור המספר הרב של שיווקים שהצליחו לפני תקופת המלחמה ולאור העיכוב בהקמת יחידות הדיור בתקופת

המלחמה, ההערכה היא כי אנו עתידים לראות תנופת בנייה משמעותית בקצרים בקצב מוגבר, ובתוך כך כן אכלוס של כ-700 משפחות כבר בתקופה הקרובה. בהתאם, על מנת לאפשר לקצרים להיערך לקראת ולקלוט את כמות התושבים שצפויה להגיע, הושאו התקציבים והשימושים שהוקצו בסעיף זה בשנת 2023, גם לשנים 2024-2025. התקציבים ימשיכו לשמש את הרשות בין היתר לצורך התאמת המבנה הארגוני והיערכות לוגיסטית למתן שירות לתושבים החדשים מבלי לפגוע בתושבי המקום.

בעת אישור החלטה 864, עלה הצורך בקביעת יעדי אכלוס כדי לוודא שהתקציב המוקצה יצדיק את ייעודו. היכולת של המדינה ושל הרשויות המקומיות להשפיע על קצב שיווקים גבוה מיכולתן להשפיע על קצב הקמת ואכלוס הבתים, מכיוון שהקמת יחידות הדיור תלויה בקבלנים (שגם הם תלויים ביכולת גיוס פועלים וחומרי בניה), ואכלוס יחידות הדיור נתון לשיקולי הפרט שרכש את הדירה באשר למועד שבו הוא מעוניין לאכלס את הדירה שרכש. לכן, מכיוון שמדובר ביעדים שהקשר בינם לבין מטרת הסעיף חזקה יותר מהיעדים שהוצבו בהחלטה המקורית, יעדי הסעיף שונו מאכלוס בפועל למספר שיווקים בפועל.

סעיף א(11) - נוכח המצב הקיים והמלחמה המתמשכת ונוכח הרצון להמשיך ולתגבר את קצב צמיחת האוכלוסיה, ישנו צורך לבנות מחדש, לתגבר ולהתאים את המבנה הארגוני של המועצה לצמיחה הדמוגרפית, לקצב הפיתוח ולגזרות בהיבטי תכנון סטטוטרי, קידום פרויקטים שיסייעו לצמיחה ולקליטת תושבים ומתן שירות לתושבי המועצה. המועצה הובילה בשנה האחרונה תהליך אסטרטגי להיערכות לחומש הקרוב, וכעת קיים צורך להתאים את המבנה הארגוני ליעדים האסטרטגיים ובתוכם הקמת אגפים מחוללי שינוי, כדוגמת אגף אסטרטגיה ופיתוח כלכלי, אגף שירות, אגף דיגיטציה וכדומה.

סעיף א(34) - מוצע לקדם פרויקטים של אנרגיה מקיימת בנכסי המועצות ובמגזר הביתי ומסחרי כולל פרויקטים להתייעלות באנרגיה. פרויקטים אלו יובילו לחיסכון בהוצאות של העירייה על אנרגיה וחשמל והפחתת פליטות. כמו כן, יגדילו את הביטחון והחוסן באנרגיה במועצות במיוחד לאור מלחמת חרבות

סעיף א(53) - כפרי סטודנטים הם מסגרות מגורים ייחודיות המיועדות לסטודנטים הלומדים במוסדות אקדמיים ומחפשים לשלב לימודים אקדמיים עם עשייה חברתית משמעותית. כפרי הסטודנטים מספקים דיור במחירים מסובסדים, תנאים המותאמים לצרכים של צעירים לומדים, וסביבה תומכת המאפשרת להם לתרום לקהילה שבה הם מתגוררים. בכפרי הסטודנטים, הסטודנטים משתתפים באופן פעיל במיזמים חברתיים, חינוכיים, חברתיים וקהילתיים. מודל זה מחזק את תחושת השייכות של הצעירים לאזור, יוצר קשרים עמוקים בין הסטודנטים לתושבי המקום, ומסייע בגיבוש קהילות חזקות, תוססות וצעירות בפריפריה. לכן הקמת כפר כזה בתחומי המועצה תסייע לעמידה ביעדי הצמיחה הדמוגרפית ובקליטה עתידית של צעירים ומשפחות צעירות. כפר הסטודנטים יוקם במ.א גולן בגלל הצורך והזמינות של הפרויקט, בעוד בקצרים תנאים אלו אינם קיימים.

סעיפים א(57) ו-א(58) - בעקבות עבודת מטה שנעשתה מול הרשויות קצרים וגולן ובין היתר עקב השלכות המלחמה, משרד החינוך נערך לתקצוב שונה בסעיפים 57 ו-58 בשנים 2025-2026.

סעיף א(63) - סעיף זה הינו המשכי לסעיף 63 ובו מוצע לפנות לקרן לשמירת הניקיון בבקשה כי תאשר תקציב של עד 2.4 מלש"ח לטובת ביצוע תכנון סטטוטורי מפורט למתקן אחד של מיון פסולת ולמתקן של טיפול בפסולת, במו"א רמת הגולן אשר ייתן מענה לכלל האזור. יצוין, כי מבוקש להקצות את התקציב למועצה אזורית גולן דווקא, לאור העובדה, כי האיתורים שנמצאו מתאימים למתקנים מסוג זה נמצאים בתחומה של המועצה, להבדיל מקצרים. כן מוצע לבקש מהקרן לשמירת הניקיון שהסיוע לטובת ביצוע הפרויקט יינתן בהתאם לקול קורא ארצי שפרסם המשרד בנושא,

למעט לעניין שיעור התמיכה שיהיה גבוה יותר ויעמוד על 100% וישקף את העדיפות הלאומית שניתנה לאזור.

סעיף א(67א) - בעקבות מלחמת חרבות ברזל שטחים רבים בנפת הגולן נפגעו. על כן מוצע להקצות תקציב לרשויות ההחלטה לטובת שיקום השטחים בתחומן. סעיף זה יסייע בשימור ופיתוח בר קיימא של המרחב הציבורי, משאבי הטבע הייחודיים והמערכות הטבעיות בו.

סעיף א(74א) - להמשיך את התקצוב בסך 1 מלש"ח עבור תכניות לחיזוק החוסן הקהילתי בקצרים גם בשנים 2025-2026, וזאת בין היתר נוכח מלחמת חרבות ברזל.

סעיף א(74ו) - לצורך שיפור איכות החיים ואיכות השירות הניתן לתושבי רשויות ההחלטה, יוקצו 4 מלש"ח לצורך ביצוע תכנון, שיפוץ, שדרוג, השלמת בינוי, הצטיידות ותשתיות הקשורות במבני ציבור קיימים, המשמשות את רשויות ההחלטה בין היתר להעניק שירותים ולקיים פעילויות לטובת תושבי רשויות ההחלטה.

סעיף 14 להחלטה זו - מוצע כי הכספים המוקצים בתיקון ההחלטה יאוגמו מבין משרדי הממשלה ומשרד האוצר בסך של 4 מיליון ש"ח בשנת 2024, 26.7 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-5.7 מיליון ש"ח בשנת 2026 כמפורט להלן:

א. מתקציב משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי יוקצו סך של 1 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-1 מיליון ש"ח בשנת

2026 לצורך מימון סעיף 3 להחלטה זו, וכן סך של 1 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-1 מיליון ש"ח בשנת 2026

לצורך מימון סעיף 12 להחלטה זו, וכן סך של 2 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-2 מיליון ש"ח בשנת 2026 לצורך מימון סעיף 13 להחלטה זו.

ב. מתקציב משרד הפנים יוקצו סך של 4 מלש"ח בשנת 2024 ו-5 מיליון ש"ח בשנת 2025 לצורך מימון סעיף 4 להחלטה זו.

ג. מתקציב משרד החינוך יוקצו סך של 0.5 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-0.5 מיליון ש"ח בשנת 2026 לצורך

מימון סעיף 8 להחלטה זו, וכן סך של 1.2 מיליון ש"ח בשנת 2025 ו-1.2 מיליון ש"ח בשנת 2026 לצורך מימון סעיף 9 להחלטה זו.

ד. מתקציב המשרד להגנת הסביבה יוקצו סך של 3 מיליון ש"ח בשנת 2025 לצורך מימון סעיף 11 להחלטה זו.

ה. מתקציב משרד האנרגיה והתשתיות יוקצו סך של 4 מיליון ש"ח בשנת 2025 לצורך מימון סעיף 6 להחלטה זו.

ו. מהתקציב אשר יועד לסיוע לרשויות מקומיות יוקצו סך של 4 מיליון ש"ח בשנת 2024 להגדלת הסכום המיועד להסכמים קואליציוניים על פי החלטת ממשלה מס' 1306 מיום 14 בינואר 2024, שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנת הכספים 2024 ותיקון החלטות ממשלה" (להלן – החלטה 1306) לצורך מימון סעיף 2 להחלטה זו.

ז. מהתקציב אשר יועד להארכת החלטת ממשלה מס' 1383(א) מיום 4 בפברואר 2024, שעניינה "תוכנית

ממשלתית לתמרוץ והאצה של ענף הנדל"ן והבנייה למגורים ותיקון החלטות ממשלה" (להלן – החלטה

1383) ולצעדי מדיניות בענף הנדל"ן בשנת 2025, יוקצו סך של 5 מיליון ש"ח להגדלת הסכום המיועד

להסכמים קואליציוניים ולהחלטות ממשלה על פי החלטת ממשלה מס' 2328 מיום 31 באוקטובר 2024,

שעניינה "הקצאת תקציבים עבור יישום הסכמים קואליציוניים והחלטות נוספות בשנת 2025" (להלן –

החלטה 2328) לצורך מימון סעיף 5 להחלטה זו.

ח. מהתקציב אשר יועד ליישום הסכמים קואליציוניים לשנת 2025 בהתאם להחלטה 2328, יוקצו סך של 5

מיליון ש"ח לצורך מימון סעיף 5 להחלטה זו, וכן סך של 4 מיליון ש"ח לצורך מימון סעיף 7 להחלטה זו.

סעיף 15 להחלטה זו – על מנת לממש את הכספים המתוארים בסעיפים 5 ו-7, מוצע לתקן את החלטת ממשלה 2328, על מנת להקצות סך של 9 מיליוני ש"ח לצורך מימון סעיף 5 וסעיף 7 להחלטה זו.

סעיף 16 להחלטה זו – על מנת לממש את הכספים המתוארים בסעיף 2, מוצע לתקן את החלטת ממשלה 1306, על מנת להקצות סך של 4 מיליוני ש"ח לצורך מימון סעיף 2 להחלטה זו.

סעיפים 17-19 להחלטה זו – בסעיפים 17, 18 נקבע כי כלל ההקצאות הכספים הקואליציוניים על פי החלטה זו כפופה לעמידה בתנאים הקבועים בהנחיית היועץ, ובכלל זאת:

1. קבלת חוות דעת מקצועיות ומשפטיות אשר מהוות תנאי לקיום ההחלטה;
 2. כי תקציב אשר ימצא כי מממן פעילות או סוג פעילות הממומנים כבר על ידי אותו משרד או משרד אחר, יצורף למרכיב תכנית הפעולה הקיימת באותו עניין ויבוצע באותו אופן, למניעת כפל מקורות מימון;
 3. כי ככלל ייעוד התקציב יהיה לפעילויות קיימות ולא ניתן יהיה לפתוח בגינת תקנות חדשות;
 4. כי אין בעצם שילוב התקצוב בתחומי התכניות השונות כדי לגרוע מכך שהביצוע מהתקציב ייעשה בהתאם לנהלים המקובלים, על פיה כללים המחייבים בכל משרד, ובכפוף לכל דין.
- מוצע כי ככל שיהיה שינוי בסכומים המוקצים לטובת יישום הסכמים קואליציוניים והסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית מכוח החלטה 1306 או מכוח החלטה 2328, יופחתו הסכומים שיוקצו לטובת השינוי האמור מתוך הסכומים הרלוונטיים לאותן החלטות המפורטים בהצעת החלטה זו, בשיעור זהה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

פיתוח דמוגרפי ביישובי מ.א גולן ובקצרין המתבטא, בין השאר, בתכנון ופיתוח יחידות דיור ותשתיות תומכות, חיזוק הכלכלה המקומית והאזורית, שיפור איכות החיים וחיזוק השלטון המקומי באזור.

תקציב

כמפורט בגוף ההחלטה

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

- שר האוצר - מאשר
- שר הבינוי והשיכון - מאשר
- שר החינוך - מאשר
- שר הפנים - מאשר
- השר לפיתוח הנגב הגליל והחוסן הלאומי - מאשר
- שר האנרגיה - מאשר
- השרה להגנת הסביבה – מאשרת

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 1170 מיום 12.01.2014

החלטה מס' 1739 מיום 22.06.2014

החלטה מס' 864 מיום 26.12.2021

החלטה מס' 2105 מיום 04.08.2024

החלטת מס' 1274 מיום 14.01.2024

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת

סיווגים

סיווג ראשי: 01ביצועי

תחום פעולה עיקרי: 02חברה וכלכלה

מגיש: ראש הממשלה

י"ד בכסלו התשפ"ה
15 בדצמבר 2024

היועצת המשפטית

ירושלים, י"ד בכסלו התשפ"ה

15 בדצמבר 2024

סימוכין : 3029555635

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה: תכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי מ.א גולן וקצרין לשנים 2022-2025 – תיקון החלטה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. בהחלטת ממשלה מס' 864 מיום 26.12.2021 אושרה תכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי מ.א גולן וקצרין לשנים 2022-2025 (להלן – **החלטה 864**).
החלטה 864 התקבלה בהתאם להוראות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – **החוק**), הקובע בסעיף 151 כי הממשלה רשאית להחליט כי אזור מסוים או יישוב מסוים הוא בעל עדיפות לאומית (להלן – **אזור עדיפות לאומית**) על בסיס השיקולים המנויים בחוק, ובהסתמך על נתונים תומכים שיפורטו בה.
שיקולים ונתונים כאמור פורטו בהרחבה בהחלטה 864 - המרכזי שביסוד קביעת המועצה המקומית קצרין והמועצה האזורית גולן כאזור עדיפות לאומית היה תכנון פריסת אוכלוסייה, כאמור בסעיף 151(ב)(3) לחוק, ומיקומו הגיאוגרפי של האזור והמרחק שלו מריכוזי אוכלוסייה וממרכז הארץ, כאמור בסעיף 151(ב)(4) לחוק, וזאת בהתבסס בעיקר על היותה של נפת הגולן הנפה הפריפריאלית ביותר במדינת ישראל ועל נגישותה הנמוכה למרכז הארץ ולמרכזי האוכלוסייה, באופן המשליך במישרין על מגוון האפשרויות העומדות לרשות תושבי האזור.
יצוין כי בהחלטות ממשלה מס' 1274 מיום 14.1.2024 ומס' 2105 מיום 4.8.2024 בוצעו תיקונים בהחלטה.
2. נוכח התיקונים שנעשו בהחלטה 864 בעבר וכן השלכות מלחמת חרבות ברזל, מוצע כעת לבצע מספר תיקונים בהחלטה שנועדו להגביר את יישומה ואת היכולת לעמוד ביעדיה. בתוך כך, הצעת ההחלטה מעדכנת את יעדי התכנית הדמוגרפית בקצרין וכן מאריכה את תקופת היישום של חלק מסעיפי ההחלטה לשנת 2026 ומגדילה את תקציבם שהוקצה בהם בהתאמה.
3. חלק מכלי הסיוע המוצעים בהחלטה ניתנים למועצה המקומית קצרין או למועצה אזורית גולן, על פי העניין, לפי מאפייני היישובים והשיקולים המקצועיים הרלוונטיים, ובהתחשב בצורך לפתח את קצרין כעוגן מרחבי לאזור הגולן כולו מצד אחד, ובמאפיינים ובצרכים הנבדלים של מועצה אזורית מהצד האחר.
4. יוזכר כי בנפת גולן ארבעה יישובים דרוזיים אשר מקבלים מענה ייעודי המתאים למאפיינים למצב חברתי-כלכלי שלהם במסגרת החלטת ממשלה מס' 717 מיום 28.11.2021 בעניין "תכנית להעצמה ולפיתוח כלכלי-חברתי ביישובים הדרוזיים ברמת הגולן לשנים 2021 עד 2023", שתוקפה הוארך בהחלטת ממשלה מס' 1974 מיום 7.7.2024 בעניין "תוכנית להעצמה ולפיתוח חברתי כלכלי ביישובים הדרוזיים ברמת הגולן לשנת 2024" וכן היישוב ע'ג'ר אשר מקבל מענה במסגרת החלטת ממשלה מס' 550 מיום 24.10.21 בעניין "התכנית הכלכלית לצמצום פערים בחברה הערבית עד לשנת 2026".

היועצת המשפטית

5. היישום במשרדים השונים ילווה על פי העניין על ידי היועצים המשפטיים הרלוונטיים. כל הפעולות הכרוכות בביצוע ההחלטה על ידי המשרדים השונים ייעשו בכפוף לכל דין החל על העניין, ובכלל זה בהקשרים הרלוונטיים, דיני התכנון והבניה, חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 ובכלל זה דיני התמיכות, הוראות החשב הכללי בדבר תמיכות לגופים אחרים והנחיות היועצת המשפטית לממשלה בעניין זה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

חלק מהתקציב המיועד ליישום הצעת ההחלטה מקורו בהסכמים פוליטיים. מודגש כי ביחס לחלק זה יש לפעול בהתאם להנחיית היועצת המשפטית לממשלה מספר 1.1801 בנושא "יישום הסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית".

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

טיוטת הצעת ההחלטה הופצה להערות היועצים המשפטים של משרדי הממשלה הרלוונטיים והערות שהתקבלו בהיבטים המשפטיים הוטמעו בנוסח.

עמדת היועץ המשפטי של משרד הפנים – אין מניעה משפטית על קבלת ההחלטה בכל הנוגע לתחומי הפעולה של משרד הפנים. הקצאת התקציבים תעשה בהתאם להוראות לפי כל דין ולכללים הנוהגים על ידי משרד הפנים בכל הנוגע להקצאת תקציב בתחומים הנוגעים אליו בהצעת ההחלטה ובכלל זאת, בכפוף להנחיית היועצת המשפטית לממשלה מספר 1.1801.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעת ההחלטה:

בשים לב לאמור לעיל, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

אורלי פישמן אורן, עו"ד

משנה ליועצת המשפטית